

اطلاعاتی درباره:

شورای حقوق بشر - بررسی ادواری جهانی

"چرخ های شورای حقوق بشر تا ماه ژوئن که نخستین سالگرد تاسیس آن است باید به گونه ای کامل به حرکت در آمده باشند و این شامل بررسی ادواری جهانی نیز می شود. این ساز و کار از امکانات بالقوه زیادی برای ترویج و حمایت از حقوق بشر در تاریخ ترین گوشه های جهان برخوردار است." - بان کی مون، دبیرکل سازمان ملل متحد

بررسی ادواری جهانی فرآیندی منحصر به فرد شامل بررسی سوابق هر ۱۹۲ کشور عضو سازمان ملل متحد در هر ۴ سال یک بار است.

بررسی ادواری جهانی فرآیندی متکی بر کشورها، تحت نظارت شورای حقوق بشر است که برای همه دولت ها این فرصت را فراهم می سازد اقداماتی را که برای بهبود وضعیت حقوق بشر در کشورها خود به عمل آورده اند اعلام کنند و تعهدات خود را در زمینه حقوق بشر انجام دهند. بررسی ادواری جهانی، به عنوان یکی از مشخصه ها و بخش های اصلی شورا، ایجاد شده تا رفتار یکسان با هر کشوری هنگام ارزیابی وضعیت حقوق بشر آن کشور تضمین شود.

بررسی ادواری جهانی به وسیله مجمع عمومی در ۱۵ مارس ۲۰۰۶ با قطعنامه ۶۰/۲۵۱، که خود شورای حقوق بشر را تاسیس کرد، ایجاد شد. این فرآیندی مبتنی بر همکاری جمعی است که تا سال ۲۰۱۱ به سوابق حقوق بشر همه کشورها رسیدگی خواهد کرد. در حال حاضر هیچ ساز و کار جهانی دیگری از این نوع وجود ندارد. بررسی ادواری جهانی یکی از عناصر اصلی شورای جدید است که مسئولیت کشورها را درباره احترام و اجرای کامل کلیه حقوق بشر و آزادی های بنیادی یادآوری می کند. هدف نهایی این ساز و کار جدید بهبود وضعیت حقوق بشر در همه کشورها و رسیدگی به موارد نقض حقوق بشر در هر جا که رخ دهد، است.

هدف ها...

- رسیدگی به موارد نقض حقوق بشر در سراسر جهان
- بهبود وضعیت حقوق بشر در همه جا
- تشویق کشورها به اجرای تعهدات و وظایف خود در زمینه حقوق بشر
- ارزیابی پیشرفت ها و تحولات مثبت و چالش هایی که در برابر کشورها قرار دارد
- ارتقای توانایی کشورها برای تضمین برخورداری همگان از حقوق بشر
- ارائه کمک فنی به کشورها، هرگاه درخواست شود
- تعمیم بهترین روش ها و تجارب بین کشورها و سایر عوامل ذینفع

چگونه کار می کند...

- وضعیت حقوق بشر کلیه کشورهای عضو سازمان ملل هر چهار سال یک بار بررسی خواهد شد
- به وضعیت حقوق بشر ۴۸ کشور هر سال رسیدگی خواهد شد
- به وضعیت حقوق بشر همه اعضای شورا در طول دوره عضویت آنها رسیدگی خواهد شد
- بررسی ها به وسیله گروه کاری بررسی ادواری جهانی متشکل از ۴۷ عضو شورا انجام می شود

- گروه کاری بررسی ادواری جهانی هر سال سه اجلاس دو هفته‌ای تشکیل خواهد داد
- جلسات گروه کاری در دفتر سازمان ملل در ژنو در کاخ ملت‌ها تشکیل می‌شود
- هر بررسی به وسیله اعضای گروه‌های سه کشوری، یا «ترویکا» که با قرعه تعیین می‌شوند و به عنوان محقق و گزارشگر عمل می‌کنند، تسهیل می‌شود.

برنامه بررسی ...

- شورای حقوق بشر در ۲۱ سپتامبر ۲۰۰۷ تقویم جزئیات ترتیب بررسی وضعیت حقوق بشر ۱۹۲ کشور عضو سازمان ملل متحد را در دوره چهار ساله نخست فعالیت بررسی ادواری جهانی تصویب کرد
- جلسات اول و دوم گروه کاری بررسی ادواری جهانی به ترتیب در آوریل و مه ۲۰۰۸ و اجلاس سوم آن از اول تا ۱۵ دسامبر ۲۰۰۸ برگزار شد

مینای بررسی...

- سه گزارش مینای بررسی وضعیت حقوق بشر هر کشور را تشکیل و اطلاعات زیر را ارائه می‌دهند.
* اطلاعات از کشور تحت بررسی («گزارش ملی») شامل اطلاعات درباره دستاوردها و بهترین روش‌ها، و چالش‌ها و محدودیت‌ها، و همچنین اولویت‌های ملی اصلی برای رفع نارسایی‌ها
* اطلاعات موجود در گزارش‌های کارشناسان و گروه‌های مستقل حقوق بشر موسوم به «روش‌های ویژه» (نمایندگان دبیر کل)، هیات‌های مربوط به معاهدات حقوق بشر و سایر نهادهای سازمان ملل
* اطلاعات از سازمان‌های غیردولتی، موسسات ملی حقوق بشر و «سایر عوامل ذینفع»
- "بررسی" باید این مساله را ارزیابی کند که کشورها تا چه حد به تعهدات خود در زمینه حقوق بشر که در:
* منشور ملل متحد
* اعلامیه جهانی حقوق بشر
* اسناد و مصوبات حقوق بشر (میثاق‌ها، کنوانسیون‌ها و سایر معاهدات) که کشور مربوطه عضو و طرف آنهاست
* فرارها و تعهدات داوطلبانه کشور مربوطه
* حقوق بین‌الملل انساندوستانه قابل اجرا
ذکر شده، احترام می‌گذارند.

بررسی چگونه انجام خواهد شد...

- گفتگوی تعاملی بین کشور تحت بررسی و شورا در گروه کاری انجام می‌شود.
- «ترویکا» می‌تواند سوال‌هایی را که از قبل از سوی کشورهای دیگر تسلیم شده تا با کشور تحت بررسی در میان گذاشته شود برای تضمین گفتگوی تعاملی موثر تدوین و تنظیم کند.
- هر يك از ۱۹۲ کشور عضو سازمان ملل متحد می‌تواند در بررسی‌ها، از جمله در گفتگوی تعاملی شرکت کند.
سایر عوامل ذینفع مربوطه، مانند سازمان‌های غیردولتی، یا نهادهای ملی حقوق بشر، می‌توانند در بررسی‌های گروه کاری شرکت کنند.
- زمان بررسی برای هر کشور در گروه کاری سه ساعت است. نیم ساعت اضافی برای تصویب گزارش هر کشور تحت بررسی در گروه کاری، اختصاص داده می‌شود.
- پس از ارائه گزارش ترویکا به گروه کاری بررسی ادواری جهانی، این گروه کاری گزارش را تصویب می‌کند.

تصویب نتیجه...

- به دنبال بررسی وضعیت حقوق بشر هر کشور در جریان اجلاس عادی شورای حقوق بشر، زمان (تا يك ساعت به هر کشور) اختصاص داده می‌شود تا به نتیجه هر بررسی رسیدگی شود
- کشورهای عضو و ناظر، و همچنین سازمان‌های غیردولتی و سایر عوامل ذینفع می‌توانند در این جلسات عمومی شرکت کنند تا به بررسی‌های ادواری جهانی رسیدگی نمایند
- نتیجه نهایی بررسی به تصویب کلیه اعضای شورای حقوق بشر در این جلسه عمومی می‌رسد

پیگیری بررسی ...

- نتیجه بررسی ادواری جهانی باید در درجه اول به وسیله کشور مربوطه و، در صورت اقتضا، به وسیله سایر عوامل ذینفع به اجرا درآید.
- پیگیری گزارش بررسی که در طول دومین دوره (۲۰۱۵-۲۰۱۲) انجام خواهد شد باید بر اجرای توصیه‌های بررسی پیشین متمرکز باشد
- جامعه بین‌المللی در اجرای توصیه‌ها و نتیجه‌گیری‌ها درباره ایجاد امکانات و کمک‌های فنی در مشورت با، و با رضایت کشور مربوطه یاری خواهد کرد
- شورا در زمینه رسیدگی به نتایج بررسی ادواری جهانی درباره ضرورت هرگونه پیگیری ویژه، در صورت نیاز، تصمیم خواهد گرفت

همکاری با بررسی ادواری جهانی ...

- شورا هر مورد از عدم همکاری مداوم با ساز و کار بررسی ادواری جهانی را، پس از انجام کلیه تلاش‌ها برای تشویق کشوری به همکاری، به صورت مقتضی بررسی خواهد کرد.